

Internationella avdelningen

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Arkitektur ledande till konstnärlig doktorsexamen TEKAAF00

Studieplanen är fastställd av Fakultetsstyrelsen vid Lunds Tekniska Högskola, LTH, 2025-04-09.

1. Ämnesbeskrivning

Arkitektur som akademisk disciplin utforskar och utvecklar kunskap om den rumsliga gestaltningens praktik och dess betydelse för människor, samhälle och miljö.

Konstnärlig forskarutbildning i arkitektur ger möjlighet till reflektion och kunskapsuppbyggnad i, om och genom konstnärlig gestaltning av arkitektur eller arkitekturrelaterat tema.

Forskarstudierna inom ämnet syftar till att utforska aktuella rumsliga och gestaltningsmässiga frågeställningar genom konstnärliga och praktikbaserade angreppssätt och metoder och i dialog med relevant teori. De ger möjlighet till kritiskt, kreativt och innovativt utforskande inom arkitekturens område. Forskarutbildningen bidrar därigenom till utvecklingen av kunskap och erfarenheter till stöd för arkitekturämnet, arkitekturdisciplinen och rumsligt orienterad konstnärlig gestaltning.

2. Syfte med forskarutbildning ledande till konstnärlig doktorsexamen vid Lunds Tekniska Högskola

Utbildning på forskarnivå till konstnärlig doktorsexamen vid LTH har som övergripande syfte att bidra till kultur- och samhällsutveckling genom att den forskarutbildade bidrar till formande av samhället och dess artefakter, till konstnärlig reflektion av människors relation till

sin omgivande miljö, samt till utvecklingen av gestaltande praktikers uttrycksformer. Utbildningen syftar till att utveckla:

- konstnärlig kreativitet och självständighet med förmåga att formulera kvalificerade frågeställningar, analysera och praktiskt bearbeta problem med konstnärligt relevant forskningsmetodik
- förmågan att planera, genomföra, presentera och utvärdera ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt inom begränsade tidsramar
- fördjupning och bredd inom sitt ämnesområde kombinerat med kvalificerad konstnärlig värderingsförmåga, praktikfärdighet och gestaltningskompetens

3. Mål för utbildningen på forskarnivå

Följande mål för utbildning på forskarnivå anges i Högskoleförordningen.

3.1 Konstnärlig licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För konstnärlig licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom sitt konstnärliga område samt visa kunskap om konstnärliga forskningsmetoder i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig licentiatexamen ska doktoranden

- visa skapande förmåga inom sitt konstnärliga område,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med forskningsmässig noggrannhet identifiera och formulera konstnärliga frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett konstnärligt forskningsprojekt och andra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna

tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt eller på annat sätt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskarsamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som krävs för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin konstnärliga utveckling.

3.2 Konstnärlig doktorsexamen

Kunskap och förståelse

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom sitt konstnärliga område, och
- visa förtrogenhet med konstnärliga forskningsmetoder i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa skapande förmåga inom sitt konstnärliga område,

- visa förmåga till konstnärlig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med forskningsmässig noggrannhet identifiera och formulera konstnärliga frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskarsamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet, konstnärlig integritet och forskningsmässig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Deltidsavstämning

Deltidsavstämning, med syfte att granska var doktoranden står relativt examensmålen, ska genomföras minst en gång, och med extern granskare enligt fakultetens anvisningar, företrädesvis efter halva utbildningstiden för studierna ledande till konstnärlig doktorsexamen.

4. Grundläggande och särskild behörighet

4.1. Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som

1. avlagt examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

4.2. Särskild behörighet

Kraven på särskild behörighet uppfyller den som har

- minst 180 högskolepoäng inom arkitektur, inredningsarkitektur, landskapsarkitektur, urban design eller annan motsvarande utbildning som innefattar rumslig gestaltning, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå
- dokumenterad konstnärlig skicklighet och lämplighet för studier inom ämnesområdet
- nödvändiga språkkunskaper inom engelska för att kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Slutligen krävs att studenten bedöms ha den förmåga som behövs för att klara utbildningen.

5. Urval

Urval till utbildning på forskarnivå sker efter bedömd förmåga att tillgodogöra sig densamma.

Bedömningen av förmågan sker främst utifrån studieresultaten på grundnivå och avancerad nivå inom ämnesområdet eller motsvarande utbildning, samt utifrån handlingar som förutom t ex examensarbete kan innefatta annat dokumenterat praktikbaserat arbete som visar relevant konstnärligt rumsgestaltande förmåga. I urvalsprocessen

ingår även bedömning genom referenser och vid intervju. Vid urvalet beaktas särskilt följande:

- Kunskaper och färdigheter relevanta för utbildningsämnet och det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet
- Bedömd förmåga till självständigt arbete, att kunna formulera ämnesrelevanta problemställningar och att ta sig an dessa med konstnärlig metod.
- Visad förmåga till ämnesrelevant kommunikation avseende gestaltad, visualiserad, skriftlig och muntlig framställning
- Övriga erfarenheter relevanta för utbildningen på forskarnivå, t ex yrkeserfarenhet.

6. Examenskrav och examensbenämning

Utbildningen på forskarnivå avslutas med doktorsexamen eller, om studenten så önskar eller om det angivits i antagningsbeslutet, med licentiatexamen. Studenten har även rätt, men inte skyldighet, att avlägga licentiatexamen som en etapp i utbildningen på forskarnivå.

6.1 Examenskrav

För konstnärlig licentiatexamen krävs

- godkända kurser om minst 30 högskolepoäng
- godkänt dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt vars omfattning motsvarar studier om minst 60 högskolepoäng

Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt och kurser ska tillsammans omfatta 120 högskolepoäng.

För konstnärlig doktorsexamen krävs

- godkända kurser om minst 60 högskolepoäng
- godkänt dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt vars omfattning motsvarar studier om minst 120 högskolepoäng

Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt och kurser ska tillsammans omfatta 240 högskolepoäng.

6.2 Examensbenämning

Benämningar på de examina som utbildningen leder fram till är:

- Konstnärlig licentiatexamen i Arkitektur/Degree of Licentiate of Philosophy in Fine Arts in Architecture
- Konstnärlig doktorsexamen i Arkitektur/Degree of Doctor of Philosophy in Fine Arts in Architecture

7. Kursdelen

I utbildningen ingår kurser, och för varje kurs ska finnas en skriftlig kursplan som bland annat anger kursens benämning på svenska och engelska, kursens mål, innehåll och poängtal.

I doktorandens individuella studieplan ska anges vilka kurser som för den enskilde studenten ska eller får ingå i utbildningen samt hur många högskolepoäng varje kurs därvid ska räknas som. Även kurser genomgångna vid annan fakultet eller erkänt annat lärosäte kan tillgodoräknas, efter samråd med handledare och beslut av forskarutbildningsansvarig vid den egna institutionen.

7.1. Obligatoriska fakultetsövergripande kurser

Det är obligatoriskt att delta och bli godkänd på kursen

Introduktionskurs för nyantagna doktorander vid LTH (Introductory Workshop for Newly Admitted PhD Students at LTH), GEM056F, 2 högskolepoäng, eller motsvarande.

Det är även obligatoriskt att delta och bli godkänd på kursen

Forskningsetik (Research Ethics) GEM090F (3 högskolepoäng), eller motsvarande.

7.2 Kurskrav för Licentiatexamen

I examen ska ingå ämnesövergripande kurser motsvarande totalt minst 15 högskolepoäng och som ska omfatta kunskapsutveckling genom gestaltning, konstnärligt praktikdrivna metoder, arkitekturforskningens teorier, och ämnesrelevant forskningskommunikation.

Vidare, ska ingå ämnesrelevanta kurser om den konstnärliga praktikbaserade forskningens historia och samtid, motsvarande minst 3 högskolepoäng.

Utöver detta kan utbildningen för licentiatexamen innehålla kurser och poänggivande moment specifikt relaterade till det individuella konstnärliga forskningsprojektet, kurser som ska godkännas av prefekt eller per delegation av studierektor för forskarutbildning.

7.3 Kurskrav för Doktorsexamen

I examen ska ingå ämnesövergripande kurser motsvarande totalt minst 25 högskolepoäng och som ska omfatta kunskapsutveckling genom gestaltning, konstnärligt praktikdrivna metoder, arkitekturforskningens teorier, och ämnesrelevant forskningskommunikation.

Vidare, ska ingå ämnesrelevant(a) kurs(er) om den konstnärliga praktikbaserade forskningens historia och samtid, motsvarande minst 7 högskolepoäng.

Därutöver ska även ingå kurs inom högskolepedagogik motsvarande minst 3 högskolepoäng.

Utöver detta kan utbildningen för doktorsexamen innehålla kurser och poänggivande moment specifikt relaterade till det individuella konstnärliga forskningsprojektet, kurser som ska godkännas av prefekt eller per delegation av studierektor för forskarutbildning.

8. Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt

8.1 Inriktning

I utbildningen ska ingå ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt vars inriktning och frågeställning baseras på konstnärligt baserade forskningsmässiga ställningstaganden. Inriktningen formuleras av doktoranden i samråd med handledare.

8.2 Successiv redovisning

Det konstnärliga projektarbetet redovisas och diskuteras kontinuerligt i arbetsseminarier vid ca 25%, 50% och 90% av totala studietiden.

Detta görs i form av öppna seminarier med inbjudna kritiker.

8.3 Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt för licentiatexamen

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska visa den forskarstuderandes förmåga att identifiera, formulera och hantera ett praktikbaserat forskningsproblem. Projektet ska presenteras i ett relevant konstnärligt format som offentliggörs, försvaras och arkiveras.

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska redovisas och sammanfattas antingen genom en enda publicerbar presentation eller som en sammanläggning av flera presentationer. Projektet ska efter ett 90% arbetsseminarium med ämneskunnig opponent slutföras och på lämpligt sätt göras tillgängligt för allmänheten innan det försvaras för erhållande av licentiatexamen i diskussion med en extern opponent. Betyg på det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet för licentiatexamen beslutas av en examinator utsedd av prefekt, och ska efter godkännande arkiveras.

Arbete som genomförs och presenteras av två eller flera personer får godkännas som licentiatarbete efter särskild anhållan om detta, under förutsättning att presentatörernas insatser enskilt kan bedömas som motsvarande kraven för forskarutbildning ledande till licentiatexamen.

8.4 Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt för doktorsexamen

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska för doktorsexamen visa den forskarstuderandes förmåga att på ett utvecklat gestaltungsbaserat sätt identifiera, konstnärligt formulera och därvid på ett reflekterande sätt behandla ett forskningsproblem. Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska på ett för ämnet relevant sätt kontextualiseras, presenteras, och publiceras i valfritt konstnärligt format.

Det slutliga konstnärliga forskningsprojektet kan utgöras av en enda omfattande och väl redovisad presentation eller som en sammanläggning av en serie dokumenterade presentationer.

Ett slutseminarium (baserat på en redovisning av cirka 90% av det tänkta konstnärliga forskningsprojektets slutresultat) ska hållas med externt anlitad seminarieopponent, varefter det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet kompletteras och slutförs.

Det slutförda dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet offentliggörs på ett lämpligt vis, och presenteras i sin helhet i samband med att det försvaras vid en offentlig disputation med opponent från annat lärosäte, varvid det även bedöms och examineras av en betygsnämnd sammansatt enligt fakultetens regler gällande jäv, genusfördelning och kompetens för bedömning av konstnärlig forskning. Cirka två månader före disputation ska ledamöterna i betygsnämnden i en förhandsgranskning ges chans att bedöma projektets status vad gäller färdighet och försvarbarhet.

Efter disputation och godkännande ska det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet med dess ingående resultat arkiveras på ett för projektets konstnärliga karaktär lämpligt sätt.

Ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt som presenteras av två eller flera personer får godkännas efter särskild anhållan, under förutsättning att presentatörernas respektive insatser klart kan skiljas och enskilt bedömas som motsvarande kraven för forskarutbildning ledande till doktorsexamen.